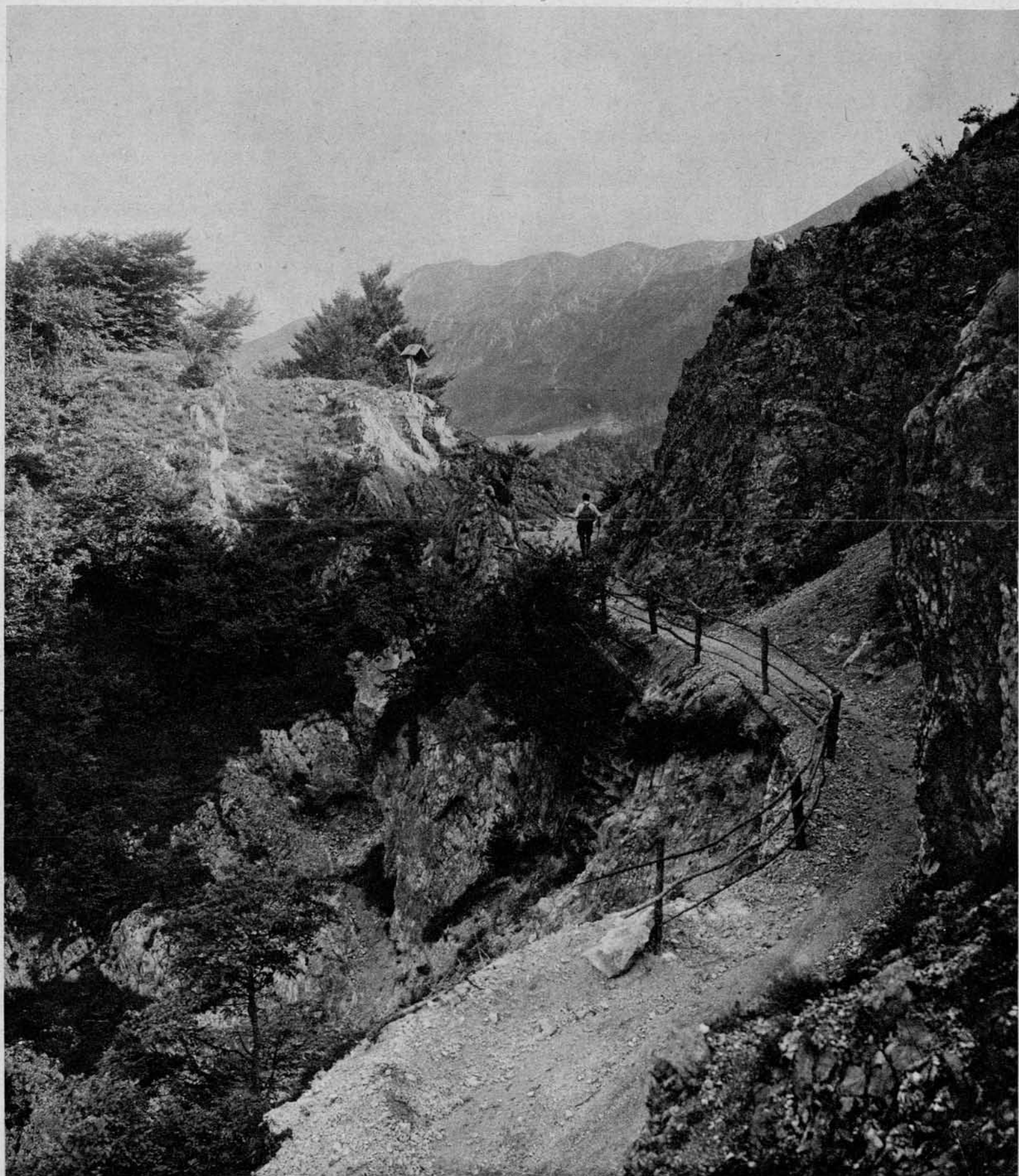

Ilustrirani Slovenec

Leto III ♦ Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 3. aprila 1927, štev. 75 ♦ Štev. 14

Smokuški vrh nad Breznico na Gorenjskem

Ob 25 letnici Finžgarjevega „Divjega lovca“ (2. III. 1902), naše najpopularnejše narodne igre, prinašamo slike z ozemlja, kjer je živel zgodovinski model „Divjega lovca“. — Smokuški vrh nad Breznico (pri Zirovnici) je kraj, kjer je skočil „divji lovec“ v prepad (na levo pod cesto) in utekel biričem.

Razmerje med Italijo in Francijo se poostruje

Naša slika nam kaže francosko vojno eskadro, ki je že nekaj časa vsidrana v obmejni Villefranche.

Bivši nemški cesar Viljem II.

s svojo drugo ženo in njeno hčerko v parku gradu Doorn, kjer živi v pregnanstvu.

K bojem za Šanghaj

Na levi: Indijske čete, ki jih je poslala Anglija na Kitajsko v obrambo svojih postojank v Šanghaju. — Na desni: Indokitajske čete, s katerimi Francija skuša varovati svoje interese na Kitajskem. — Kantoncei so medtem že zavzeli Šanghaj.

S pogreba bivšega japonskega cesarja, ki je umrl pretekli božič

Slika na levi: Štirje žrebci peljejo krsto v spremstvu najvišjih dvornih dostojanstvenikov v starojaponskih nošah. — Slika na desni: Šolske učenke molijo s svojimi učitelji za pokoj umrlega.

Naš prestolonaslednik Peter

Slika na levi:
Pokrovitelj
«Jadranske Straže»

Slika na desni:
Gorenjski fant

Naša kraljica Marija
s prestolonaslednikom
Petrom

Slika na levi:
Slavonski seljak

Slika na desni:
Črnogorski junak

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Bernik Franc
(* 1870) duhovnik.

Gangl Engelbert
(* 1873) nisatelj.

Gaber Ante
(* 1883) časnikar, umetn. zgodovinar.

Po ozemlju ljudske

Domovina Finžgarjevega
«DIVJEGA LOVCA»

je pod našim veličastnim gorenjskim Stolom, ki se dviga ob robu prelepega brezniškega polja, kakor nam ga kaže naša spodnja slika. — To polje nam je rodilo Preserna, Čopa, Janšo, Knafnja, Pogačarja in mnogo drugih znamenitih mož; iz raznih vasi na tem polju je namreč izšlo v preteklem stoletju nad sto sinov, ki so kot izobraženci (duhovniki, profesorji, uradniki) delovali med našim narodom.

Rojstna hiša Fr. S. Finžgarja

Hiša stoji v Doslovičah pri Breznici, a Finžgarjev oče jo je že leta 1892. prodal in si postavil v Breznici novo.

Rojstna koča «Divjega lovca» v Doslovičah

Brezniška cerkev, pred katero se vrši začetek prvega dejanja «Divjega lovca» (prizor s piruhi).

Pogled na brezniško polje (s pobočja Peči)

Spredaj **Dosloviče**, desno **Breznica**; sredi polja **Drba**, v ozadju na levo **Bled**, desno **Gorje**, zadaj Pokljuka in Triglav (v megli).

igre «Divjega lovca»

Zgodovinska kovačnica (v Zabreznici)

kjer je Majda vojaškemu beguncu Janezu presekala spona na rokah.

Krista Růckova

ki je leta 1902. kreirala na ljubljanskem odru vlogo Majde.

Pot čez Smokuški vrh (X) na Zelenico

Janez je ubežal biričem od Smokuškega vrha po pobočju na levo proti kovačnici v Zabreznici.

Pogled profi Zelenici

Zelenica je planina med Begunščico in Nemškimi vrhom.

Igralci in igralke «Divjega lovca»

na **Dinici**, kjer so ga lansko leto meseca maja igrali dvakrat in je bila obakrat najbolje obiskana.

v **Št. Pavlu** pri Preboldu, kjer so ga igrali meseca februarja leta 1925. in je igra sijajno uspela.

Iz slikovite Francije

Z veliko Francijo nas veže iskreno in prijateljsko zavezništvo, zato jo zadnja leta Slovenci vedno raje posejajo.

Del Louvrea, nekoč bivališče francoskih kraljev

sedaj hram najznamenitejše umetnostne galerije sveta.

Prekrasna cerkev Saint Germain

v Parizu (nasproti Louvrea) iz konca srednjega veka, cerkev pa je stala tu že v VII. stoletju.

Notre Dame v Parizu

(pogled od strani); ta prekrasna stolnica, zidana od 1163—1230, je pravo čudo franc. gotskega sloga.

Čudoviti stolp katedrale v Rouenu

kjer so Angleži leta 1431. sežgali Devico Orleansko, ki se je borila proti njim.

Arc du Carroussel

(na dvorišču Louvrea), z reliefi, ki proslavljajo Napoleonove zmage nad Avstrijci.

Pogled na mesto Caņors

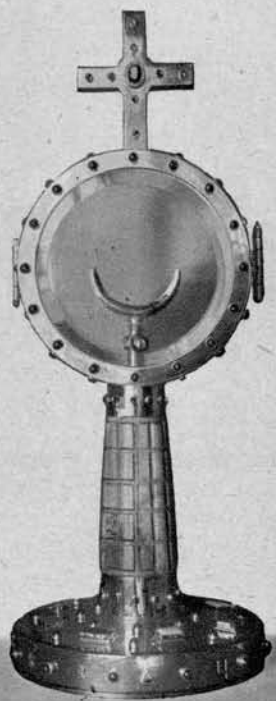
ob reki Lot. To mesto šteje krog 14.000 prebivalcev in je znano po svoji industriji plutevine in klobukov.

Pristanišče Bordeaux ob Atl. oceanu

Bordeaux (270.000 preb.) je zgodovinsko in gospodarsko velevažno mesto: na sliki se vidi most čez Garonno, ki je najdaljši v Franciji.

Križem Slovenije

Zbor pevskega društva «Jadran» v Mariboru
(ustanovljen 1919), ki je samo lansko leto 23krat javno nastopil.

Slika na levi:

Dragocena monstranca, ki jo je po načrtih prof. Plečnika izdelal ljubljanski pasar Kregar za župnijo Gomilsko v Savinjski dolini.

Udeleženci elektromonterskega tečaja

ki se je vršil preteklo zimo na ljubljanski Tehnični srednji šoli. V sredi sedi ing. G. Gulič, ravnatelj urada za posp. obrti, na njegovi strani pa ing. A. Ditrich in načelnik I. Mihelčič.

Tamburaški zbor Kmetijskega bralnega društva v Starem trgu pri Slovenjgradcu

ki obhaja sedaj 25 letnico svojega obstoja in pridnega delovanja.

Naše korenine:

Jožefa Breznik iz Šmartnega pri Slovenjgr., stara 105 let. **Jurij Škudnik** iz Mežice, ki je umrl preteklo zimo, star 92 let.

Skupina slovenskih fantov dijakov

ki služijo v sarajevski šoli za rezervne pehotne in topničarske častnike in ki so postali nedavno vsi korporali.

Slika elementarnih nesreč in posledic bivših PPŽ in RR uprav.

Ob 25 letnici »Divjega lovca«.

V današnji številki »Ilustriranega Slovenca« prinašamo podobe z ozemlja »Divjega lovca«. Urednik je šel na razgovor do avtorja F. S. Finžgarja. Prinašamo ga, ker utegne biti za marsikoga zanimiv.

Kako ste se odločili, gospod Finžgar, da ste napisali »Divjega lovca«?

Prav nobenega namena nisem imel, da bi se bil bavil z odrom. Res, da je bil moj prvi literarni drobec, ki je bil natisnjen, igrice. Tudi v semenišču smo nekoč uprizarili »Name-ravani štrajk« (idejno Krekova šola in pobuda). Za slab dovtip naj bo še tole: Cez kakih 15 let sem dobil od Družbe sv. Mohorja v oceno igrice z istim naslovom. Berem in spoznam v okorni pisavi točen prepis svojega izgubljenega rokopisa, ki ga je nekdo hotel zase vtihotapiti v tisk. Ljudje so pogumni, jeli? — Pa to mimogrede. — Snov za povest »Divji lovec« sem zbiral v letih 1900 in 1901. Prebiral sem zgodovino laške vojne, zlasti pisma, ki jih je pisal z bojišča Radecky svoji hčeri. Po novem letu 1902. sem mislil začeti pisati povest za Mohorjevo. Zgodovinske modele iz svojega rojstnega kraja sem spoznal iz tradicije, zgodovinsko ozadje sem bil prestudiral. Treba je bilo samo sesti in začeti. Baš tedaj pa je bilo med literati mnogo hrupa zaradi Govekarjevih dramatizacij. Nekega večera sediva z Govekarjem v krčmi pri Loydu. Razpletla se je živahna debata in Govekar me je poredno izzival: »Pišite, pišite boljše drame, kot so moje. Jaz vam bom ploskal!« Domov gredé (tedaj sem bil kurat v prisilni delavnici) sem kar hipoma preletel snov za Divjega lovca in zazdelo se mi je, da bi se dala iz nje napraviti igrice. Hodil sem v pozni noči za Ljubljano gor in dol — in snoval. Drugo jutro sem naredil načrt za 4 dejanja, začel pisati in dne 21. januarja 1902 je bila igrice na papirju. V štirih dneh sem jo spisal, učinkovitega pisanja je bilo komaj 10 ur.

Kako pa je prišlo do uprizoritve?

Za čuda hitro. Dne 24. januarja mi je že odgovoril dr. Tekavčič, tedanji intendant ali kako bi rekel.

No, in kaj vam je pisal?

Najprej me je precej dobro okrcal, deloma zelo po pravici. Nato pa je sklenil: Naša dolžnost je to igro uprizoriti. Reči moram, da je to delo najboljše, kar sem jih čital zadnja leta — vse je tako naravno in resnično itd. Rokopis sem dobil nazaj in sem ga še mestoma opilil, pevske točke dal t. Sachs, da jih je priredil za majhen orkester (s samo narodnimi napevi) — in potem so jo igrali.

Ali ste hodili kaj k skušnjam?

Seveda sem hodil. Lepo je bilo v družbi Verovška, Danila, Danilove, Dobrovolnega, Rükove i. dr. Znašal sem jim skupaj kostume. Rükova je imela poročno obleko moje matere, Verovšek židano kapo s cofom — očetovo. Hudo imenitno se mi je zdelo. Kapa s cofom se je izgubila v garderobi. Škoda!

Ali je občinstvo kaj radovedno pričakovalo te izvirne premiere?

Z občinstvom je bilo zelo »fletno«. Ljubljana je danes že kar velemesto v primeri s tedanjo. Od skušnjaj se je hitro razobnalo po mestu, kaj se pripravljajo. Hvala in graja — od vseh strani. So bili tudi zavidežji, ki so sodili: Nekaj je ukral Jurčiču, nekaj Govekarju, nekaj Anzengruberju in ne vem kake meni čisto neznane autorje so še izkopalj ter mi jih molili pod nos.

Ali res niste imeli nič »vzorov«, za oplo-ditev ob tem dramatičnem delu?

Če sem kje nedolžen, sem tu. V gledališču sem redno zahajal, namena ukvarjati se z dramo nisem imel nobenega — no in bodite uverjeni, da v desetih urah ne moreš napisati prav nič zares dobrega. Ko bi bil tedaj razborit kritik dobil moj tekst in bi mi rekel: Počakaj! To in to preuredi, obdelaj junaka Janeza, izertaj vso navlako — poglobi značaje in zgodovinska fabula naj steče pod nebiestveno ozadje za resničnim življenjem, pa bi »Divji lovec« utegnil biti zares dober.

Ali vam danes ni več všeč? Tedaj ste ga bili vendar veseli?

Tedaj ni danes! Pustiva to stvar. Spominjam se samo z izrednim užitkom na tisto svojo vprav otroško razburjenost ob pripravah in ob uprizoritvi. Sodim, da nobena zadeva ne zgrabi tako avtorjevih živcev, kot prva uprizoritev. —

V gledališče si nisem upal. Po drevoredu sem se potikal.

Ali sploh niste bili navzočni pri premieri?

Pač. Najel sem si zanesljivega kurirja, ki je po vsakem dejanju pritekel povedat, kako in kaj. Po prvem dejanju priiti: »Žvižgali so!« Kar odrevenel sem in jo hotel popihati domov. Pa mi pojasni: »Sam nisem vedel, zakaj. Sikali so le petju. Godba in zbor so si bili skoro za dva takta navskriž.« — Kesneje sem zvedel, da je vodstvo gledališča iz neznanega vzroka tik pred predstavo zamenilo dirigenta, ki mu je bilo vse novo in je zaradi tega prišla zmeda med zborom in godbo.

Potem ste šli v teater?

Šele pri tretjem dejanju. Publika je bila zelo zadovoljna, jaz pa navno srečen. Pa so že kritiki poskrbeli, da mi srečno občutje ni škodovalo.

Kolikrat so ponovili »Divjega lovca«?

Petkrat, kar je bilo za ono dobo in celo proti koncu sezone res nenavadno.

Petkrat? To je mnogo. Koliko ste prejeli tantjem?

Točno 54 kron, ki mi niso zadostovale za skromno večerjo, na katero sem bil povabil igravce.

Ali imate kraj pregleda, kolikokrat se je igra uprizorila po naših in drugih odrih?

Nimam. Igru sem podaril Marijanišču za sirote. Koliko so prejeli, ne vem. Sodim, da mnogo ne, ker Marijanišče ni strogo izterjavalo tantjem. Igra pa je šla preko vseh odrov v Sloveniji. Igrali so jo tudi Hrvatje, Srbi (6. aprila 1914), Čehi in baje tudi Poljaki. Nihče me ni vprašal za dovoljenje. V Pragi se je razpletla celo pravda, ker je kasnejši prevajavec, ki sem mu dovolil prevod, prišel na sled, da je bila v Pragi na Vinogradih že petkrat preigrana. Za srbsko uprizoritev je zanimivo, da stoji na gledališkem listu: Muzika od Davorina Jenka. Bog ve, kje so tiste note?

Kako sodite danes o svojem prvencu?

Prav nič ne sodim. Zato so poklicani drugi. Žal mi je samo, da nisem več tako naiven in tako prijetno mlad, kot sem bil tedaj, ko smo zavečerjali tantjeme »Divjega lovca«.

Z Bogom!